

Maastricht, 7 okt 2019

Betreft: KULTUR - een bijdrage aan de stadsronde over de Cultuurvisie

Geachte raadsleden,

Hierbij een schriftelijke bijdrage van 6211 Kunstkwartier voorafgaand aan de stadsronde Cultuurvisie, aangezien de ervaring leert dat rechtstreek contact het alle deelnemende raadsleden meestal wordt bemoeilijkt door de filterende werking van werken in groepsverband.

Een filterende werking, die met name ook goed tot uitdrukking komt in bijlage 2 van de cultuurvisie: de samenvatting van de stadsgesprekken en het cultuurdebat. Stichting 6211 Kwartier, initiatiefnemer van "De Breuling" - plek voor verlangen-verstreming, waar in de afgelopen 12 maanden 6 tentoonstellingen te zien zijn geweest, heeft aan alle bijeenkomsten deelgenomen en n.a.v. de stadsgesprekken een schriftelijke bijdrage "**соцреализм**: Bibi Ortjens op het Vrijthof (Das Unvollendete 2)" geschreven. Zie bijlagen.

Vermelding's waardig is dat (vrijwel) geen van de grote, ruimhartig gesubsidieerde cultuurmakers daar hun gezicht hebben laten zien. Daarnaast is tijdens de stadsgesprekken verzocht om schriftelijke "input". Uit de bijlagen van de cultuurvisie blijkt echter niet of/ door wie daarvan gebruik is gemaakt en belangrijker nog de inhoudelijke aspecten die daarbij naar voren zijn gebracht door betrokkenen.

Volgens de cultuurvisie is:

Het "ketendenken" dat ten grondslag ligt aan 'Maastricht, Stad van Culturele Carrières' is inmiddels door nieuwe kunstpraktijken ingehaald. In die zin, dat steeds meer non-disciplinaire en/of interdisciplinaire uitingen hun weg vinden. Voorbeelden hiervan zijn de praktijk van Het Geluid Maastricht en Hoge Fronten Lieke Benders. Dat gebeurt in de professionele kunst maar zeker ook in de amateurkunst. We moeten daarom ook de schotten tussen disciplines ook in de subsidieregels los durven laten en ook hierin meer maatwerk gaan bieden en juist die nieuwe hybride kunstpraktijken van de toekomst ondersteunen. De grondgedachte uit 2008: iedereen dient de kans te krijgen zich in cultuur te bekwaamen blijft overeind, maar de wegen waarlangs lopen niet allemaal door de daarvoor aangewezen instellingen. Dat vraagt ook bij de instellingen om een nieuwe en open houding en "ontschotten".

Desondanks worden er, op de valreep voor de vaststelling van de nieuwe "visie", onder de noemer versterken van de keten nog (even) aanmerkelijke middelen toegezegd aan een tweetal organisaties gehuisvest in het Sphinxkwartier, waar volgens de begroting in 2020 300 mln zal worden geïnvesteerd [via Maastricht]. Bovendien heeft adviesbureau LA, menen te moeten ingrijpen in het businessplan van de Muziekgieterij als het gaat om de entree-prijzen. De kostendekkende 23,50 EUR is te veel en moet 18,50 EUR worden met tot gevolg dat er met 1,3 mln bezoekers een gat van 650.000 EUR ontstaat. Een gat dat u gelukkig niet zonder slag of stoot wenst te dichten op kosten van het gemeentelijk budget. Dank.

Het verzoek van een van de werkgroepen tijdens het eerste stadsgesprek voor cultuurmakers om aandacht te schenken aan reflectieve - maatschappij kritische - kunst was deel van de samenvattende presentaties die dag. Aandacht werd daarbij ook geschonken aan het vermijden van cultuur als instrument voor (verdergaande) internationalisatie. Met andere woorden cultuur als vorm van propaganda.

In de U aangeboden cultuurvisie staat:

"Om cultuur van betekenis te laten zijn voor alle inwoners van de stad is het noodzakelijk, dat alle makers (professioneel en niet-professioneel) de ruimte krijgen, die ze nodig hebben. En dat de samenwerking tussen professionals en amateurs gestimuleerd wordt. Dit kan uitstekend in Community Arts, een vorm van kunst waarbij de professionele kwaliteit gekoppeld aan de authentieke verhalen van wijkbewoners leidt tot "gewoon kunst op ongewone plekken voor ongewone publieksgroepen". Een goed voorbeeld hiervan is Buurttheater Mariaberg. Samen met Buurttheater Mariaberg willen we onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om deze werkmethoden ook toe te passen in andere wijken en met andere doelgroepen. En van daaruit en in samenwerking met andere potentiële partners een ondersteuningsorganisatie voor kunst in de wijken op te zetten"

Op geen enkele manier wordt daarbij aandacht geschonken aan de rol die kunst in de brede zin van het woord kan vervullen bij het uitdrukken van in de buurten levende zicht-wijzen, die uiteraard mogen afwijken van hetgeen graag vanuit het gemeentehuis door de vertegenwoordigers van de lokale overheid wordt gezien. Voormalig Harvard professor of Cultural Economics Pierluigi Sacco sprak tijdens het forum over de Human Factor georganiseerd door Kaunas European Cultural Capital 2022 over culture 3.0, waarin iedereen wordt uitgedaagd zijn of haar creatieve krachten te ontketenen. Een voor Maastricht gemiste kans ?

De wijze waarop in de cultuurvisie wordt verwezen naar culture broed- en vrijplaatsen is ronduit onsmakelijk aangezien de verzoeken om steun van o.a het Landbouwbelaag enige maanden geleden koelbloedig zijn doorverwezen naar een onbepaalde toekomst. zie ook presentatie over raadsbesluiten na vaststelling van de visie: "aansluitend nieuw broedplaatsenbeleid" [presentatie over cultuurvisie].

Pleidooi voor bed, werkplaats en podium. Met andere woorden niet alleen werk- en presentatie plekken, maar ook verblijfsruimtes. Voor de eigen kunstenaars, maar vooral ook voor bezoekende kunstenaars, gastkunstenaars, artists in residence. Dat kan in leegstaande gebouwen met een basis casco voorzieningenniveau en ook op tijdelijke basis. Die filosofie is ook van toepassing voor vrije culturele broed- en werkplaatsen. De tijdelijkheid en het delen van de ruimte met anderen is onderdeel van deze nieuwe aanpak en zal ook van de (amateur of professionele) makers de nodige motivatie, inventiviteit en flexibiliteit vragen. Met deze aanpak willen we de plekken, die voorheen de samenhang in de wijk ondersteunden (kerk, school, winkels) en die nu in toenemende mate leeg raken of blijven, opnieuw een functie geven ten dienste van die samenhang. Door met de daar gemaakte en gepresenteerde kunst en cultuur het onderlinge gesprek en het contact en de samenwerking in die wijken te voeden [cultuurvisie].

Helaas bevestigt bovenstaande nu al de verwachting. Aan U de verantwoordelijkheid om het cultureel leven in Maastricht ook voor de toekomst te waarborgen. Een kwestie van sociaal klimaat, waarbij het Duitse begrip KULTUR een verfrissend andere kijk geeft. Terwijl de Happy Few in Maastricht werkt aan hun Paradijs op Aarde vindt uw wethouder van CULTUUR het moeilijk om middelen voor de uitvaart van eenzamen ter beschikking te (blijven) stellen. Sorry, maar (ook) dat wekt geen broodnodig vertrouwen.

Wellicht is het een goed idee, rationeel in elk geval te verdedigen, om na bijna 10 jaar exploitatie van de Brandweerkantine te evalueren, voordat nogmaals aanzienlijke middelen ter beschikking worden gesteld voor Fata Morgana's - de Muziekgieterij als EURegionale trekpleister. Vooral de gegenereerde inkomsten van de expositie/presentie ruimte tussen de fietswinkel en het restaurant, hebben onze nadrukkelijke interesse. Wij betaalden IPAL bv. 2500 EUR voor 2 weken huur in April 2018. Geld dat uiteindelijk, na veel soebatten, via Argus Buurtplatform werd vergoed.

Tot slot missen we in de cultuurvisie de rol van partners bijv. de Elisabeth Strouven stichting, dat met private middelen nu ook op het gebied van de cultuur mede richting geeft. Middelen voortkomend uit het voormalige armenfonds, die tot voor kort nog in nauwe samenwerking met de gemeente werden aangewend.

Hopende hiermee een prikkelende bijdrage aan een levendige stadsronde te hebben geleverd. Graag bereid tot een mondelinge toelichting.

Met vriendelijke groet,

ook namens stichting 6211 Kunstkwartier

bijlage:

1. bijdrage cultuurdebat "**соцреализм**: op het Vrijthof (Das Unvollendete 2)"